

het aan ons ligt

**Als het aan ons ligt
SAMEN WERKEN aan Morgen**

SAMEN

CDV
&

**SAMEN
WERKT**

Colofon

Redactie

Pol Van Den Driessche
Ceder, studiedienst van CD&V

Algemeen Secretariaat

Wetstraat 89
1040 Brussel

T 02/238.38.11
F 02/238.38.71

info@cdenv.be
www.cdenv.be

Verantwoordelijke Uitgever

Pieter Demeester
Wetstraat 89
1040 Brussel

Zeg nu zelf

De voorbije acht jaar regeerden de liberalen en socialisten – “paars” – het land. De eerste vier jaar namen ook de groenen deel aan dat federale beleid zonder christendemocraten. Natuurlijk realiseerden de paarse bestuurders een en ander, het zou er nog aan mankeren. Maar de balans van “8 jaar Verhofstadt” heeft veel van een **beloftenkerkhof**. Waarbij het vooral om communicatie, perceptie en heel veel **words, words, words** ging. Duur en met veel marketing verpakt.

De federale staat **slaagt er vandaag amper in de wezenlijke opdrachten uit te voeren**. Kijk naar **Justitie**, waar het van kwaad naar erger ging. Veel justitiediensten moeten het nog altijd klaren zonder degelijke informatica nu het dure Phenix-project (12 miljoen euro) in de vuilnisbak werd gekieperd, waardoor er nog altijd geen uitzicht is op een betere rechtsbedeling. Gevangenen konden massaal ontsnappen omdat de sloten verouderd bleken en er lakens plus een telefooncel in de buurt waren. Of omdat een helikopter overvloog en een gedetineerde oppikte. De gevangenen zitten veel te vol waardoor men mensen te vroeg moet vrijlaten en nieuwe cellen komen er te traag.

Hetzelfde gestuntel op **Financiën**. U herinnert zich het rekenfoutje van 880 miljoen euro? Of was u persoonlijk het slachtoffer van vertragingen en fouten door de fiscus? Dat lag niet aan een gebrek aan inzet van de mensen die op deze overheidsdienst werken – door paarse ministers als “ambetantenaren” bestempeld. De fout ligt bij het paarse beleid, dat investeringen uitstelde en geen managementsvisie ontwikkelde.

Om de **begroting** te dichten was er de schier eindeloze verkoop van overheidsgebouwen, die prompt en veel te duur weer moesten worden ingehuurd. Dat dit geen wijze beslissing is, weet iedere vrouw en man die het geluk heeft een eigen huis te hebben. Deskundigen zijn het er trouwens over eens dat het helemaal niet goed gaat met de overheidsfinanciën, ook al schijnen de begrotingen in evenwicht.

Mogelijk nog slechter was het beleid op **Defensie**. Het zeer bedenkelijke optreden van de Minister gaf het Belgische imago in het buitenland een stevige deuk. Er is geen oplossing voor de te zware personeelskosten en er is amper nog geld voor de noodzakelijke vernieuwing van het militair materiaal en de infrastructuur.

Intussen **merkten we weinig van de beloofde daling van de belastingdruk**. Nog altijd wordt het inkomen op arbeid voor bijna de helft belast. In andere Europese landen bedraagt dat iets meer dan een derde. Vooral alleenstaanden zonder kinderen en gehuwde eenverdieners met twee kinderen zuchten onder te hoge belastingen. Het zijn trouwens **vooral alleenstaanden met kinderen en gepensioneerden die dreigen in de armoede** te belanden. Bovendien is er – ondanks de gunstige economische groei – **onvoldoende geld opzijgezet om straks de toenemende kosten voor de pensioenen en de gezondheidszorg te kunnen betalen**. De persoonlijke bijdrage van de mensen in hun ziektekosten is trouwens gestegen. Ziekenhuizen, Centra voor geestelijke gezondheidszorgen en rust- en verzorgingstehuizen zijn ondergefinancierd.

Het **ontbrak** de ploeg-Verhofstadt **aan een samenhangende visie. Er was ook niet genoeg aandacht voor de enorm toegenomen druk** waaronder veel mensen gebukt of onderdoor dreigen te gaan. De *Rat Race* vreet aan het persoonlijke geluk en vereenzaming won het vaak van verbondenheid.

Als het aan ons ligt, pakken we het echt anders aan. Samen. Werken aan Morgen. Voor **meer zekerheid, veiligheid en rechtvaardigheid**.

Wij Samen

CD&V vindt uw persoonlijke vrijheid om zelf uw leven uit te bouwen belangrijk, laat dat duidelijk zijn. Maar wij verheffen het individualisme niet tot een cultuur, tot een ver-ik-king op maat van de sterkste, de succesrijkste, de slimste. Wij kiezen, in tegenstelling tot paars, voor een maatschappij waar tussen de mensen opnieuw meer samenhang, meer respect en meer vertrouwen heersen. Waar we op elkaar kunnen rekenen. **Geef ons maar wat meer “wij” in het leven.** Daarom moet de overheid steun geven aan alles en iedereen die bijdraagt tot dat samen-leven. Dat is een zeer wezenlijk verschil tussen ons, christendemocraten, en de paarse partijen.

Wij kiezen voor een samenleving die echt zorgzaam omgaat met al haar leden en **zekerheid** biedt, ook aan de kwetsbaren. We willen **veiligheid** voor iedereen, ook dankzij mensen die verantwoordelijkheid opnemen. En het mag, het móét, allemaal een stuk **rechtvaardiger**. Dat kan maar als er normen en waarden zijn met rechten en plichten die worden nageleefd in wederzijds respect. Met een overheid die goed en degelijk bestuurt. En een sociale markteconomie die verder wordt verfijnd - zo denken wij - met meer menselijkheid en met nieuwe, betere evenwichten tussen ondernemen, werken, de familie én het milieu.

We hebben een pak werk om **de grote tegenstellingen te overbruggen**. Tussen ouderen en jongeren, tussen allochtonen en autochtonen, tussen armen en rijken, tussen gezin en werk, tussen arbeid en kapitaal, tussen economie en ecologie, tussen Vlamingen en Franstaligen.

Als het aan ons ligt, dan...

DE NIEUWE ZEKERHEDEN ORGANISEREN

Levenskwaliteit voor gezinnen voorop

CD&V plaatst gezinnen voorop en daar zijn we trots op. Niet de vorm, wel de duurzaamheid en de kwaliteit van een relatie is van tel. Of het nu gaat om gehuwde mensen, wettelijk of feitelijk samenwonenden, met of zonder kinderen, holebi's, alleenstaanden of nieuw samengestelde gezinnen.

Als gezinspartij wil CD&V de levenskwaliteit verbeteren met **een beleid dat gevoelig is voor de levensloop van mensen en gezinnen**. Zo moet je al eens tijdelijk minder kunnen werken om voor je gezin te kunnen zorgen, om er nadien opnieuw iets harder tegenaan te gaan, al naargelang je wensen en noden. Dit moet mensen kansen geven om hun eigen levensloop en loopbaan beter en bewust uit te bouwen. Zo willen wij **betere verlofsystemen voor zorg en opleiding** zonder de band met de arbeidsmarkt helemaal te verliezen, een gemakkelijkere overstap tussen voltijds en deeltijds werken en arbeidstijden die de schooltijden volgen. Overigens, wij laten **niet verder raken aan de zondagrust**, de zondag is er vooral om tijd te maken voor elkaar.

Investeren in de toekomst, is **investeren in kinderen**. Wij willen de **kinderbijslag** een extra duw geven. Het is een recht van elk kind en moet dus **even hoog zijn voor zelfstandigen als voor werknemers**. Bovendien moet de kinderbijslag **welvaartsvast** zijn, zeg maar mee stijgen met de lonen.

Als het aan ons ligt, realiseren we een batterij maatregelen die ouders en kinderen toelaten meer en intenser bij elkaar te zijn. Het **moederschapverlof** voor werkneemsters optrekken tot twintig weken en het **vaderschapverlof** tot twee weken vinden we zinvol. En alle **adoptie-ouders** krijgen voortaan zes weken vrij om hun adoptiekind te verwelkomen. Bovendien willen we het systeem van **ouderschapverlof uitbreiden**: beide ouders kunnen samengeteld één jaar opnemen, tussen de geboorte en de achttiende verjaardag van hun kind. Een volwaardig statuut voor onthaalouders als werknemer moet dan weer tot **meer kinderopvang leiden**. Bij overlijden moeten mensen meer tijd krijgen om echt afscheid te nemen, reden waarom we ook het **rouwverlof willen verlengen**.

Geen flauwe praatjes of onduidelijkheid hierover: hoewel het huwelijk juridisch de meest zekere samenlevingsvorm blijft, willen we ook een voldoende **bescherming voor alle duurzame relaties**. Zo zijn we het eens dat men bij **echtscheiding** niet langer moet aantonen wie schuldig is, maar dan wél op voorwaarde dat **de financieel zwakkere partner niet in de miserie sukkel**. De problematiek van de **achterstallige onderhoudsgelden** – waar naar schatting 140.000 mensen het slachtoffer van zijn – **moet deftig aangepakt**. Dus niet zoals op de lamentabele paarse wijze met een voorschotsysteem dat velen uit de boot laat vallen en waarbij de uitkeringsinstelling niet werkt bij gebrek aan mensen. Pleegouders van hun kant, moeten meer inspraak krijgen in de belangrijke keuzes voor hun pleegkind.

Maar CD&V wil ook:

Voor zelfstandige moeders: een verhoogde en belastingvrije geboortepremie, een betaalbare vervangingsregeling en vervangingspools.

Alle middelen voor kinderopvang naar de deelstaten.

Een hoger vrijgesteld bedrag tot 25.000 euro en een geplafonneerde bijdrage per gezin voor de onderhoudsplicht tussen kinderen en ouders.

5.000 euro beschikbaar bij overlijden van de partner als voorafname op de nalatenschap.

Een wettelijke erkenning voor relatietherapeuten die kwaliteit garandeert.

Een spreekrecht voor kinderen vanaf 12 jaar in rechtszaken.

Één familierechter.

Gezinsgeweld aanpakken door meer samenwerking tussen justitie en welzijn.

Meer transparantie en controle bij kredietverstrekking aan consumenten.

Een centraal meldpunt voor klachten over consumentenzaken.

Een ombudsdienst Energie.

De bevoegdheden inzake huurwetgeving overhevelen naar de deelstaten.
Korting op de onroerende voorheffing bij aankoop en renovatie van de eerste gezinswoning.
Fiscale aftrek voor energievriendelijke renovatie van private huurwoningen.
Veiliger openbaar vervoer en stations.
Uitbouw van voorstadsnetwerken voor metro en trein.
De stimulering van bedrijfsvervoersplannen.
Defensief en milieuvriendelijk rijden in de rijopleiding.
Opkuis van de complexe verkeers- en signalisatieregels.
Meer controle op de lading van vrachtwagens.
Beter gebruik van nieuwe verkeerstechnologieën en -hulpmiddelen.

Gezond zijn is echt belangrijk

De gezondheidszorg mag **niet verder worden geprivatiseerd**, ook niet onder Europese druk. Zorg is meer dan een louter economisch product. Respect voor de menselijke waardigheid is belangrijker dan winst maken. Zo mag **het persoonlijk aandeel voor de mensen in de ziektekosten niet verder stijgen**. Werknemer of zelfstandige, elk heeft recht op voldoende en betaalbare zorg. Daarom moet de ziekteverzekering voor beiden verder naar mekaar toegroeien. We willen ook een **extra tussenkomst voor mensen met lage inkomsten of extra zware ziektekosten**. Wie in een ziekenhuiskamer van twee of meer personen verblijft, mag geen ere-loonsupplementen op zijn factuur krijgen. Mensen moeten **zo lang mogelijk thuis** verzorgd kunnen worden. De kostprijs voor de patiënt bij thuiszorg mag dan ook nooit hoger zijn dan bij opname in een ziekenhuis of rusthuis. **Kangoeroewoningen**: twee huizen van verschillende generaties onder één dak, kunnen oudere mensen toelaten om langer zelfstandig te wonen. De tijd die mensen benutten om zorgbehoevende familieleden bij te staan, moet meetellen in de opbouw van pensioenrechten. En de **invaliditeitsuitkering moet omhoog**.

De wetenschappelijke vooruitgang in de gezondheidszorg gaat razendsnel. CD&V wil een **open en eerlijk ethisch debat** dat niet bang is van deze vooruitgang, waarbij de waardigheid van het menselijke leven altijd voorop staat. Zo steunen wij de Wereldgezondheidsorganisatie die een internationale ethische code wil over de toepassingen van de biotechnologie. Wanneer definitieve genezing niet meer mogelijk is of als er een wanverhouding ontstaat tussen de instandhouding van het leven en de kwaliteit van dat leven, dan moet niet voor therapeutische hardnekkigheid worden gekozen. Een ethisch verantwoorde en deskundige medisch-verpleegkundige begeleiding van het levenseinde biedt een uitweg. Heel belangrijk is dat de **palliatieve zorg meer middelen krijgt** en steviger wordt uitgebouwd.

Verslaving is geen recht maar een onrecht. De overheid moet het gedoogbeleid niet promoten, wel duidelijk zeggen dat **verslavende middelen schadelijk zijn** en dat je er dus beter van afblijft. Een campagne die waarschuwt voor de gevaren van cannabis is nodig. Wie toch verslaafd raakt, moet hulp krijgen. Elke verslaafde heeft recht op een **aangepaste behandeling** zowel inzake ontwenning als sociale begeleiding, ook van het gezin. Bijzondere aandacht moet gaan naar de strijd tegen drugs in gevangenisstrafzaken want bijna één op de drie gedetineerden gebruikt drugs.

Maar CD&V wil ook:

Een groeionorm voor de ziekteverzekering gelijk aan de gemiddelde groei van de laatste 15 jaar (3,5%).
Een code voor "social governance" in de social profit.
Een betere controle van schijn-VZW's in de gezondheidssector.
Een Europees kader dat de eigen gezondheidszorg voldoende beschermt.
Een stimulering van het voorschrijven op stofnaam.
Een onderhandeld kader met de geneesmiddelenindustrie over de evolutie van de kostprijs van geneesmiddelen en het gebruik van aanbestedingsprocedures.
Een herijking van de nomenclatuur van artsen.
Meer steun voor de eerstelijnszorg, de huisarts en thuisverpleging.
Een correcte financiering voor ziekenhuizen en rusthuizen.

*Een tussenkomst bij professioneel advies voor levenslang wonen.
De omschakeling van rusthuizen naar open leef-, woon- en zorgcentra.
De numerus clausus voor medische beroepen, enkel in de vorm van ingangsexamens.
Topkwaliteit via e-health.
Investeren in patiëntveiligheid.
Onafhankelijke klachtendiensten.*

Verstandig vergroenen

Samen en binnen onze mogelijkheden gaan we een stevige steen bijdragen tot een gezond milieu en klimaat. Regelen, straffen en verbieden zijn niet altijd de beste aanpak. **CD&V wil verstandig vergroenen, haalbaar en betaalbaar.** Wie groen investeert, moet worden beloond.

De kosteloze energie- en milieuscans voor woningen moeten worden uitgebreid en er moeten **groene loketten** komen voor al wie informatie wenst. Vandaag geniet je belastingvermindering als je energievriendelijk investeert in zonnepanelen of isolatie. Maar ook kleine aankopen kunnen een groot verschil maken. Daarom willen wij **een groen vak op de belastingbrief** die dit verruimt naar energie-efficiënte ijs- en koelkasten, (af)wasmachines en droogkasten. Bedrijven mogen milieu-investeringen die de CO₂-uitstoot beperken versneld afschrijven. Ook de **familiale landbouw** kan als lokale voedselproducent in de strijd tegen de klimaatopwarming fungeren. Om **groene aankopen** te vergemakkelijken willen we op producten meer informatie over het aantal transportkilometers of de CO₂-uitstoot. En **in 2010** organiseren we een grote inruiloperatie: mensen die met een verouderde, dus **vervuilende wagen** rijden, willen we een extra steuntje in de rug geven om deze **betaalbaar te vervangen** door een nieuwer model met betere milieutechnologie.

CD&V schaarst zich voluit achter het **engagement van Europa om de uitstoot van broeikasgassen met 20% te verminderen tegen 2020**; het mag voor ons zelfs 30% zijn mits ook andere wereldspelers zoals China en India meedoen! Maar op een economisch aanvaardbare manier. Onze productie mag niet verschuiven naar landen met minder strenge milieunormen, want dan verliezen we tweemaal: economisch en ecologisch.

Om de klimaatschade in te dijken en de afhankelijkheid van het buitenland te verminderen, willen we **een mix van energieleveranciers** en van **CO₂-arme energiebronnen**. Het aandeel groene stroom moet tegen 2015 naar 12% stijgen.

Energie moet betaalbaar blijven door meer concurrentie en marktwerking en minder monopolie. Volgende energie moet ook beschikbaar blijven. Daarom willen we de optie openhouden om de levensduur van de bestaande kerncentrales te verlengen, met zeer sluitende garanties voor de veiligheid.

Maar CD&V wil ook:

*De belasting op een wagen koppelen aan de ecoscore en niet aan de fiscale pk.
De invoering van een slimme kilometerheffing.
Meer controles op de voedselproductie.
Maximaal 1 watt verbruik voor elektronische toestellen in stand-by.
Maximale omschakeling naar digitale meters voor de juiste stroomopmeting.
In 2015 is 12% van onze stroom groen.
In 2020 rijdt 10% op biobrandstof.
Overheidsgebouwen koolstofarm maken.
Een overheid die rijdt met milieuvriendelijke wagens en energiezuinige apparaten gebruikt.
Milieusteun op maat: premies, fiscale aftrek, belastingkrediet, derdebetaler, goedkope leningen.
Een nieuwe Pax Electrica voor meer concurrentie op de elektriciteits- en gasmarkt.
Een versterking van de controles tijdens de voedselproductie.
Een evaluatie van de werking en financiering van het Federaal Voedselagentschap.
Een duidelijk kader voor het houden van circuldieren en alternatieven voor dierproeven.
Een databank voor bijtincidenten.
Een evaluatie van het verbod op verkoop van honden en katten in winkels.*

VOOR EEN VEILIGE EN EEN RESPECTVOLLE SAMENLEVING

Leve het engagement

Mensen die zich samen inzetten, voelen zich daar goed bij. Het geeft vertrouwen, zowel in het gezin als in de buurt, in de sportclub, in de jeugdbeweging, in het vrijwilligerswerk. Vrijwilligers zijn goud waard. Het moet dus **gedaan zijn met de overdreven regels en de bakken formulieren**. Dit kan door bijvoorbeeld één aangifte voor SABAM en de billijke vergoeding. Maar ook het **afsluiten van collectieve verzekeringen** moet beter worden ondersteund.

We dringen aan op **hogere fiscale vrijstellingen voor de kostenvergoedingen** die vrijwilligers soms ontvangen. We lanceren ook **een vrijwillige gemeenschapsdienst** van drie tot twaalf maanden voor jongeren die in hun wachttijd zitten of werkzoekend zijn. Mensen die een sociaal-ecologische coöperatieve vennootschap willen oprichten voor nieuwe behoeften – zoals in de zorgsector of ter bescherming van ons milieu – moeten financiële voordelen genieten.

Omdat ook het internet een wereld van ontmoeting en samenwerking is, willen we mensen met beperkte middelen een **sociaal tarief voor het breedbandinternet** aanbieden voor 10 euro per maand.

Erediensten verdienen ons respect. Hun bedienaars en afgevaardigden moeten een deftig loon en statuut krijgen.

Een rechtvaardige maatschappij kan niet zonder **gelijke kansen voor mannen en vrouwen**. Wij willen een evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in bestuurs- en andere organen, ook buiten de politiek. En een loon- en arbeidsbeleid dat nu eens echt werk maakt van de loonkloof en het glazen plafond.

Maar CD&V wil ook:

Engagementsuren voor het onderwijs.

Hogere lonen voor bedienaren van de erkende erediensten én voor vrijzinnige lekenhulpers.

Erkenning van pastorale werkers als bedienaars van de eredienst.

Een Moslimraad die zichzelf omvormt tot een werkbare instelling.

Het gebruik van sekseneutrale functieclassificaties en genderindicatoren.

Een betere werking van de beleidsinstellingen die waken over gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Goede afspraken en wederzijds respect maken goede vrienden

Migratie is geen bedreiging, maar een kans. Op voorwaarde dat migratie samen gaat met **inburgering, taalkennis, onderwijs, werk, rechten en plichten**. Migratie en integratie gaan hand in hand. Over problemen moet je niet schreeuwen, je moet ze oplossen.

De **schoolse achterstand van jonge allochtonen moet verdwijnen** door onder meer in te zetten op kennis van de taal en door de ouders meer te betrekken bij de school. Extra inspanningen om **allochtonen aan het werk te helpen** zijn eveneens noodzakelijk. De overheid kan het goede voorbeeld geven door zichzelf streefcijfers op te leggen, en vervolgens de particuliere sector aan te moedigen hetzelfde te doen. De overheid moet ook blijvend investeren in het sensibiliseren en informeren van werkgevers inzake diversiteit en anti-discriminatie.

Belg worden is een recht voor wie voldoet aan **heldere voorwaarden**: bereid zijn zich te integreren, een

van de landstalen kennen of bereid zijn die te leren, de toelating hebben om voor onbepaalde duur in ons land te verblijven of vijf jaar legaal en ononderbroken hier verblijven en geen crimineel verleden hebben.

De achterstand voor asielaanvragen moet snel worden weggewerkt. En de nieuwe asiel- en opvangwet moet na één jaar een grondige evaluatie krijgen. **Snelle en goede procedures** zijn een must. Asiel is een wereldwijd recht, maar uiteraard komt niet iedereen in aanmerking. Een terugkeerbeleid voor wie werd afgewezen is nodig, maar dan graag zo humaan mogelijk.

Regularisaties moeten **geval per geval** worden bekeken. Om willekeur te vermijden voorzien we criteria in de wet en moet de minister zich laten adviseren door een bekwame commissie, waarin ook de lokale overheden inbreng hebben.

Gezinshereniging moet kunnen, maar **zonder misbruik**. De reglementering voor gezinshereniging willen we daarom verder aanpassen. Zo moeten beide partners zeker 21 jaar zijn en moet de gezinshereniger naast voldoende bestaansmiddelen ook over een ziekteverzekering en huisvesting voor zichzelf en de gezinsleden beschikken, zodat zij niet meteen een beroep moeten doen op de sociale bijstand. Gezinsherenigers moeten zich ook inburgeren.

Ieder heeft ook het recht om te huwen, maar opnieuw zonder misbruik. Een centrale databank moet helpen **schijnhuwelijken** beter op te sporen, bij vaststelling moet er effectief bestraft worden. Maar omgekeerd mag men niet het slachtoffer worden van een heksenjacht. Preventieve onderzoeken moeten voldoende duidelijk verlopen en de mensen volledig informeren en inzage geven.

Maar CD&V wil ook:

Vrijwilligerswerk voor asielzoekers.

Niet-Belgen van buiten de EU mogen ambtenaar worden.

Eenzelfde statuut voor alle niet-begeleide minderjarigen..

Een hervestigingsbeleid voor erkende vluchtelingen uit vluchtelingenkampen.

Veiligheid is ernstig

Het **Justitiebeleid** van de voorbije jaren was gewoon slecht. Een **SOS-plan** met extra geld (1 miljard euro) moet op korte termijn oplossingen vinden voor de meest prangende problemen zoals overbevolkte gevangenissen, te weinig opvolging van de criminaliteit door de parketten en de immense gerechtelijke achterstand.

Meer dan de helft van de Belgen verklaarde onlangs geen vertrouwen te hebben in Justitie. Dat moet veranderen, want wantrouwen in Justitie ondergraaft de fundamenten van onze democratie. Wij nemen de vraag van de mensen naar meer veiligheid en een goedwerkende Justitie ernstig.

Het herstel van de vertrouwenskloof begint met het versterken van de sociale samenhang. We kunnen er ook naar streven meer geschillen onderling te regelen via **bemiddeling** in plaats van direct naar de rechter te stappen. Zo willen wij van de vrederechter nog meer een **beschermrechter** maken die preventief kan optreden bij smeulende conflicten tussen burens, in een gezin ... En als we dan toch naar de rechter moeten, willen wij een **uitspraak binnen een jaar**.

Ook preventie is ontzettend belangrijk. Dat gaat van informatie over de beveiliging van je eigendom of je bedrijf tot steun aan georganiseerde vormen van sociale controle zoals buurtouders en Winkel-Buurt-Informatienetwerken.

Van het beloofde “meer blauw op straat” kwam de afgelopen tijd weinig in huis: in de praktijk zijn de aangekondigde 3.000 extra agenten er niet gekomen. **De wijkagent en de wijkpolitie moeten zichtbaarder zijn in de straten**. Zij spannen zich in voor een gepast onthaal, zeker van slachtoffers (ook al gaat het “maar” om een handtasroof). Verkeersslachtoffers en slachtoffers van seksuele misdrijven verdienen aangepaste zorgen.

Naar het voorbeeld van de Rotterdamse stadsmarinier willen wij **Wijkinspecteurs** die de plekken van verloedering, overlast of “kleine” criminaliteit in kaart brengen en deze in overleg met iedereen sneller kunnen aanpakken. **Zonemagistraten** in de politiezones volgen samen met de politiediensten lokale veiligheidsproblemen op.

Misdrijven moeten kordater worden aangepakt. **Meldpunten op maat** en het gebruik van het internet voor de aangifte van misdrijven zijn essentieel.

Vandaag seponeren parketten te vaak omdat zij met te veel oneigenlijke taken moeten bezig zijn. De politiediensten moeten zelf meer zaken kunnen afhandelen via **strafbemiddeling en schikkingen tussen daders en slachtoffers**.

Verdachten moeten sneller voor de strafrechter komen. Maar bestraffing kan ook meer zijn dan gevangenneming of geldboetes. De capaciteit van de gevangenissen moet in twee jaar tijd met **1.500 cellen** worden verhoogd. Geïnterneerden horen thuis in gespecialiseerde centra. Het zeer grote tekort aan **justitieassistenten** dient snel weggewerkt om de begeleiding van elektronisch toezicht en andere alternatieve vormen van straffen te verzekeren. Het **statuut, de opleiding en de vorming van het gevangenispersoneel** zijn toe aan verbetering en herwaardering. **Voorwaardelijke invrijheidsstellingen** mogen niet langer het gevolg zijn van overbevolking in de gevangenissen. En wie opeenvolgende gewelddelicten pleegt, komt niet vrij vooraleer hij effectief tweederde van zijn straftijd heeft uitgezeten. Hoe dan ook moet wie vrijkomt voldoende begeleid zijn om opnieuw in de maatschappij te kunnen functioneren.

De strijd tegen de **georganiseerde misdaad en terrorisme** vereist absoluut meer aandacht. Maar ook alle vormen van fraude en gespecialiseerde misdrijven tegen ondernemers zoals tigerkidnapping moeten efficiënt worden aangepakt. Daartoe zullen de parketten meer middelen en gespecialiseerde mensen nodig hebben. **Jeugdcriminaliteit** vraagt dan weer een totaalaanpak door een goede samenwerking van politie, justitie en welzijn. De politie hoort jeugdige boefjes systematisch te registreren om jeugdbendes in kaart te kunnen brengen.

Om een beter aangepast beleid te kunnen voeren, willen wij **Vlaanderen veel meer inspraak geven in Justitie**. Zeker wat de bevoegdheden van rechtbanken, de rechterlijke benoemingen, het strafrechtelijke vervolgingsbeleid en de rechtsbijstand betreft.

Maar CD&V wil ook:

Straat- en wijkcontracten in buurten stimuleren.

Permanenties voor opvangdiensten uitbreiden en verbeteren.

Extra sensibilisering rond bemiddeling via huizen van bemiddeling.

De bestaande gerechtelijke achterstand binnen het jaar wegwerken.

Rechters die een kalender geven voor de afhandeling van een geschil.

*Rechters die alleen antwoorden op de argumenten waarop hun beslissing steunt
("positieve motiveringsplicht").*

Een beperking van hoger beroep als automatisme.

*Het inlopen van de achterstand bij de Raad van State door de overheveling
van administratieve geschillen naar gewone rechtbanken.*

De opmaak van een nieuw Wetboek Strafprocesrecht.

De mogelijkheden van de "onderhandelde bekentenis" onderzoeken.

GEZONDE GROEI VERZEKEREN

Gezonde groei

We streven naar een gemiddelde economische groei van 2,5 %. Dat is goed 0,5% meer dan vandaag. De volgende regering moet in tegenstelling tot Paars een **investeringsregering** worden die deze extra middelen niet consumeert maar gebruikt voor onze concurrentiekracht, justitie, welzijn, vergrijzing enz. Dit willen we koppelen aan een moediger en correcter begrotingsbeleid met een overschot van 1,1 % BBP tegen 2011.

Wie onderneemt en risico neemt, verdient meer waardering. De administratieve vereenvoudiging moet veel verder gaan en de regels moeten klaar en duidelijk zijn voor iedereen. **Starters krijgen extra steun** en de werkgeversbijdragen op lagere inkomens en onderzoekspersoneel duwen we omlaag met een **extra sociale lastenverlaging van 3 miljard euro** gespreid over de volgende acht jaar. Onderzoek en Ontwikkeling verdienen impulsen en werknemers krijgen een **leer- of individueel opleidingsrecht**. Bedrijven die in een moeilijke periode verlies lijden, kunnen belastingen terugkrijgen op winsten die in de drie voorgaande jaren betaald werden.

KMO's vinden wij ontzettend belangrijk. Ze zijn goed voor bijna de helft van de jobs in de privé. CD&V engageert zich om de volgende jaren het **sociaal statuut van de zelfstandigen** geleidelijk te **verbeteren** tot het eindelijk in de buurt van dat van werknemers komt.

Mobiliteit – of het gebrek eraan – is een kanjer van een probleem. Wij kiezen voor een verschuiving van het wegvervoer naar het **spoorwegvervoer en transport over het water** en voor - de mensen - **meer en beter openbaar vervoer**. De verdubbeling van de fiscale aftrek voor fietsvergoedingen moet de groene mobiliteit versterken. **Technologie** kan helpen voor meer veiligheid, bijvoorbeeld via slimme verkeersgeleiding of door GPS-systemen die sluiptverkeer uit woonwijken houden.

Maar CD&V wil ook:

Geen verdere uitholling van het ondernemersrisico.

Een brug tussen zin voor ondernemen, opvoeding en onderwijs.

De verhoging van de aftrek voor risicokapitaal voor KMO's.

Gemakkelijker overname van familiebedrijven.

Tijdige en correcte omzetting van de dienstenrichtlijn met behoud van de sociale bescherming.

Een eerlijker toepassing van het rookverbod in de horeca.

De Wet op de grote handelsvestigingen herzien.

Vrije beroepen in associatievorm versterken.

Een herziening van de werking van het Rampenfonds voor land- en tuinbouwsector.

Een vereenvoudiging van de regeling voor seizoensarbeid bij piekmomenten.

Betaalbare en toegankelijke post-, transport- en telecomdiensten.

Met meer mensen aan het werk

We moeten er werkelijk alles aan doen om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen en te houden. Dat is de beste bescherming tegen armoede. Elke **werkzoekende** heeft natuurlijk rechten en plichten en dus moet het vinden en aanvaarden van een job worden aangemoedigd en indien nodig worden verplicht. **Intensieve begeleiding** en opleiding is een must. Liever een activerende “sluitende aanpak” dan een passief beleid dat na drie jaar de kraan van de werkloosheidsuitkering gewoon toedraait. Voor wie niet mee kan moet de **sociale economie** een opvangnet zijn.

Een geleidelijke **verhoging van de belastingvrije som** tot 10.500 euro maakt komaf met financiële werkloosheidsvallen. Werken mag niet zwaarder worden belast dan een uitkering krijgen. Ook de wetten inzake deeltijdse arbeid en overuren moeten eenvoudiger worden. En de uitzendarbeid verdient meer mogelijkheden. Wie nu achterop blijft op de arbeidsmarkt – jongeren, allochtonen, vrouwen, ouderen - verdient extra steun door

lastenverlagingen, streefcijfers, tweede- en eindloopbaanpakketten en extra steun bij voorbereiding van sollicitaties.

Wie zijn job verliest, heeft natuurlijk recht op een ontslagvergoeding. Maar ook die vergoedingen moeten aanzetten tot het vinden van een nieuwe job en gericht zijn op loopbaanbegeleiding, beroepsopleidingen en outplacement.

Een nieuwe economische migratie kan enkel indien onze binnenlandse en Europese arbeidsreserves geen oplossing bieden.

Maar CD&V wil ook:

Herintreders steunen.

Via onderwijs en voortgezette vorming de knelpuntberoepen bij de bron aanpakken.

Meer waardering voor technische beroepen.

Een tweedeloopbaanpakket voor oudere werknemers.

Meer persoonlijke begeleiding op de werkvloer van mensen met een handicap.

Competenties en ervaringen buiten de werkvloer officieel erkennen als werkervaring.

Loopbaan volgens de levensloop

Wij hebben een verrassend nieuwe kijk op de professionele levensloop. Onze arbeidstijd en onze vrije tijd spreiden we evenwichtiger over alle bevolkingsgroepen én over ieders levensloop. Betere keuzes, binnen een georganiseerd economisch leven, maakt meer tevreden — en dus gelukkiger — en motiveert mensen om langer aan de slag te blijven. Er is dus een ander, nieuw evenwicht nodig tussen mens, economie en gezin.

Dat is de kern van onze voorstellen over de verlofstelsels. Wie tijd wil opnemen om voor gezin of familie te zorgen of om zich verder te scholen, moet dit kunnen met steun van de overheid via thematische verlopen zoals het ouderschapsverlof, palliatief verlof en zorgverlof.

Voor wie daarnaast extra tijd wil, voorzien wij de “**levenslooprekening**”. Noem het een soort individuele spaarrekening, waarbij een werknemer een deel van zijn brutosalaris, overuren of vakantiedagen op een fiscaal-vriendelijke manier kan sparen om in de toekomst een periode van onbetaald verlof te financieren. Die levenslooprekening wil mensen ondersteunen in de extra tijd die ze willen besteden aan zorg, scholing, ondernemerschap of de afbouw van de loopbaan. Mensen krijgen meer zélf de verantwoordelijkheid over hun loopbaan en dus over de organisatie van hun leven. Ons **Carrière Planning Systeem (CPS)** dat mensen helpt keuzes te maken door hen te informeren over de gevolgen van hun keuzes voor hun sociale zekerheid en pensioen is van dit alles het sluitstuk.

Sociaal zeker zijn

België is niet meer het absolute topland als het om sociale bescherming gaat en dat betreuren we. De toenemende armoede vinden we onaanvaardbaar. Wij willen een **hoger leefloon, een hogere minimumuitkering voor chronisch zieken en meer sociale huurwoningen**, ook met behulp van de private huurmarkt. De wettelijke pijlers voor de pensioenen en voor de gezondheidszorg blijven de belangrijkste voor de Sociale Zekerheid omdat ze de beste garantie op solidariteit zijn.

Wij maken **uitkeringen ook welvaartsvast**. Ze evolueren dus mee met de gemiddelde lonen. Zeker voor de pensioenen is dat belangrijk. We willen trouwens een **inhaalbeweging voor de oudste en laagste pensioenen. Ook zelfstandigen hebben recht op een menswaardig pensioen**. Hoe dan ook moeten mensen in staat zijn om met hun pensioen, hun zorgverzekering en de eventuele extra tegemoetkomingen een verblijf in het rusthuis te kunnen betalen. Wie na zijn pensioen wil bijverdienen, moet dat onbepaald kunnen. En voor wie in de toekomst op pensioen gaat, willen we nadenken over een **pensioenloopbaan** waarbij het aantal gewerkte jaren de opbouw bepaalt. Wij zien de vergrijzing als een verrijking voor onze samenleving!

Maar CD&V wil ook:

Fiscale aftrekken voor dienstencheques en kinderopvang omzetten in kortingen op de prijs voor de laagste inkomens.

Een gelijke rechtsbescherming voor schuldenaren bij inning van schulden.

Behoud van de 80% grens in de aanvullende pensioenen.

Aandacht voor zorg en scholing bij gelijkgestelde periodes voor pensioenen.

Verhoging grensbedragen bij cumulatie van een overlevingspensioen met een inkomen uit arbeid.

Gelijk stellen van huwelijk en wettelijke samenwoning in pensioenrecht.

Geleidelijke afbouw solidariteitsbijdrage.

Het behoud van het verzekeringsprincipe.

Betere toegankelijkheid van de bedrijfspensioenen (de tweede pijler).

DOOR GOED BESTUUR

Vooral goed besturen

Mensen verwachten van politici dat ze goed en geloofwaardig besturen. Terecht! Een kerntaak van de overheid is onze **veiligheid garanderen** door een goedwerkende politie en justitie. Maar een overheid springt ook correct en zorgzaam om met het geld van de mensen. Dus moet de **begroting op orde** zijn en moeten de financiële diensten eerlijk en snel werken.

Een **klantgerichte en efficiënte administratie** draait op vertrouwen. Wij willen dat vertrouwen in ambtenaren en hun leidinggevenden herstellen. Wetten en regels moeten helder zijn. Hier komt de kennis van ambtenaren te pas. Zij hebben recht op goede vorming en begeleiding. Tegelijk moet de bestaande en de toekomstige regelgeving systematisch worden doorgelicht. De fiscale wetten kunnen best een stuk eenvoudiger, doorzichtiger en vooral meer en gelijk toepasbaar zijn. **In elke gemeente willen we een loket** waar mensen terecht kunnen voor al hun vragen aan eender welke overheid. En we willen ook zoals in Vlaanderen een centrale Belgische Infolijn. Via een **persoonlijke internetpagina** moeten we ook thuis alle mogelijke formulieren en aanvragen kunnen afhandelen. En rechten moeten automatisch kunnen worden toegekend, daar hoef je niet om te bedelen. Wij willen op een andere manier aan politiek doen: eerlijk, betrouwbaar en met respect voor de mensen. Zo moeten de beleidsnota's van de federale ministers concrete engagementen met meetbare doelstellingen bevatten.

Goed besturen betekent ook het goede voorbeeld geven op het vlak van vorming van eigen personeel, aanwerving van kansengroepen, milieuvriendelijke aankopen en de verloning van topmanagers in overheidsbedrijven.

Maar CD&V wil ook:

- Een kaderwet voor het maken en controleren van wetgeving.*
- Automatische opheffing programmawetten na twee jaar.*
- Enmalige opvraging van gegevens verbeteren.*
- Mensen bevragen over hun tevredenheid.*
- Beheersovereenkomsten met administraties.*
- Beperking gebruik externe consultants.*
- Invoering van een Code voor Goed bestuur.*
- Betrouwbare wetenschappelijke data, statistieken en evaluaties van justitiebeleid.*
- Meer beheersverantwoordelijkheid voor de korpschefs van rechtbanken.*
- Werklastmeting voor rechters.*
- Versnelde informatisering van rechtbanken.*
- Overheveling van de brandweerdiensten naar de Gewesten.*
- Een Comité F dat toeziet op de gelijke toepassing van de belastingwet.*
- Een stabiele en moderne administratie van financiën.*
- Versterking met fiscale specialisten.*
- Meer papierloze afhandeling, ondermeer bij de Douane.*

Meer Vlaanderen

Het belang van zes miljoen Vlamingen, dat is het belang van CD&V. Met een **overheid die zo dicht mogelijk bij de Vlamingen staat** en hen de kans biedt om hun toekomst zelf in handen te nemen.

CD&V sloot een akkoord met kartelpartner N-VA over de noodzakelijke stappen in een **nieuwe staats-hervorming**. Na jarenlang paars immobilisme vindt CD&V dat de volgende federale regering de Belgische staatsstructuur wel degelijk móét aanpassen.

CD&V daagt de andere Vlaamse partijen uit nu hun woord houden, want ook zij onderschreven de Vlaam-

se standpunten. Meermaals keurden zij die zogeheten resoluties goed in het Vlaams Parlement. Concreet gaat het over de **regionalisering van de gezondheidszorg en van het gezinsbeleid, over de regionalisering van het werkgelegenheidsbeleid, van de aanpak van de mobiliteit, van de telecomsector en van het wetenschapsbeleid**. De deelstaten moeten voluit een eigen beleid kunnen voeren inzake de personen- en vennootschapsbelastingen. Zo kunnen Vlaanderen en Wallonië een slagvaardig eigen sociaal-economisch, fiscaal en financieel beleid ontwikkelen, op maat en dus beter aangepast aan de eigen noden. Een **confederale evolutie** is nodig, met onder meer duidelijke afspraken over datgene waarvoor de federale overheid en datgene waarvoor de deelstaten voortaan bevoegd zijn.

Als we arbeid en gezin beter op elkaar willen afstemmen – bijvoorbeeld door ons origineel systeem van levenslooprekening – dan moet de Vlaamse overheid dat kunnen mogelijk maken. Nu worden goede plannen vaak federaal geblokkeerd. Hetzelfde geldt voor de begeleiding van werkzoekenden, de concurrentiekracht van onze Vlaamse ondernemingen en de organisatie van het sociaal overleg. CD&V kiest dus voor een verregaand maar **verantwoordelijk federalisme**, met **behoud van de solidariteit** met de Franstaligen.

Vlaanderen heeft geen enkel belang bij een verarming van Wallonië. Voor ons mag geen enkele werkloze, zieke of gepensioneerde Waal straks – na de staatshervorming - een euro minder krijgen. Maar de solidariteit tussen Vlaanderen en Wallonië moet wel objectief en doorzichtig zijn.

Brussel - als hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa - krijgt een **aangepast statuut**. De Vlamingen nemen volwaardig deel aan het bestuur in de hoofdstad, op alle niveaus. De **taalwetgeving** moet steeds correct worden nageleefd, zeker bij de politie, in ziekenhuizen, bij het gerecht en in de administratie. De Vlaamse Rand ligt helemaal in Vlaanderen. Daarover kan niet worden onderhandeld; van een uitbreiding van Brussel kan absoluut geen sprake zijn. CD&V wenst vanzelfsprekend de **splitsing van het gerechtelijke en het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde** te realiseren.

Als overtuigde Europeanen willen wij, Vlamingen, onze stem ook versterken op dat niveau voor de bevoegdheidsdomeinen die ons zijn toevertrouwd.

Onze wereld (zo is er maar één)

We geloven voluit in Europa en staan achter een **Europese grondwet** waarmee hervormingen worden doorgevoerd die de Europese Unie (EU) beter wapenen in de aanpak van noden die beter op Europese of internationale schaal worden aangepakt. Een verbetering van de werking van de EU is echt nodig met meer inspraak voor het Europese Parlement en soepelere beslissingsprocedures. Europa moet ook dringend **geloofwaardiger en aantrekkelijker** worden gemaakt.

De EU nog verder uitbreiden kan maar nadat eerst de noodzakelijke hervormingen zijn doorgevoerd en na een **grondig debat over de eigenheid en opnamemogelijkheden van Europa** en over de grenzen van de EU. Wat de EU-kandidatuur van Turkije betreft, erkent en benadrukt CD&V het belang van goede en zelfs intense banden tussen de EU en Turkije. CD&V geeft de voorkeur aan een bevoorrecht partnerschap. De inmiddels gestarte onderhandelingen moeten in elk geval een eerlijke kans krijgen.

Wij hechten veel belang aan **goede en openhartige relaties binnen het NAVO-bondgenootschap**. Als kritische partner komen we onze verbintenissen na. Daarnaast zijn wij **enthousiaste verdedigers van de Verenigde Naties** en haar nevenorganisaties, waarvan het potentieel voor actie op wereldschaal moet worden versterkt door hervormingen. En ten slotte willen wij ook onze defensiepolitiek in samenspraak en samenwerking met onze partners in EU-, NAVO- en VN-verband gestalte geven: CD&V wil ons land met een **bescheiden maar kwalitatief hoogstaand leger** in internationaal verband geloofwaardigheid en betrouwbaarheid geven.

Onlangs de toegenomen welvaart in de wereld wordt de ongelijkheid ieder jaar groter. Miljoenen mensen vluchten voor armoede en oorlog. Dat is onaanvaardbaar! Wij hebben een ambitieus **vierjarenplan voor ontwikkelingshulp**, met meer middelen en kwaliteit. Laten we nu eindelijk die befaamde 0,7% van ons nationaal inkomen aan ontwikkelingssamenwerking besteden. Die samenwerking moet de mensen helpen om zichzelf vooruit te helpen. Dat kan o.m. door steun aan lokale boeren, aan landbouwonderzoek en aan de ontwikkeling van de export, en door maatregelen als fiscale korting voor aandelen waarmee microkredieten worden gefinancierd. Ook investeringen in medisch personeel en betere wegen helpen echt. En in nogal wat ontwikkelingslanden moet er

worden gewerkt aan goed bestuur, bestrijding van de corruptie en de opbouw van een eerlijk rechtssysteem.

Ontwikkelingsbeleid betekent ook aandacht voor het klimaat. Zo moeten de ontbossingen in het Zuiden stoppen en koolstofuitstoot dient ook daar beperkt. De Derde Wereld mag niet de vuilnisbelt van het rijke Noorden worden.

Maar CD&V wil ook:

Een nieuwe dynamiek voor Benelux.

Meer Europa bij de strijd tegen georganiseerde misdaad en de opvang van asiel en immigratie.

Fiscale korting voor aandelen die microkrediet financieren.

Een ontwikkelingsbeleid in de landen zelf.

Een versterking van het middenveld in de Noord-zuid sector.

Besluit

U weet wat we willen, waar we van dromen, wat we gaan doen als we de kans krijgen. Samen. Als het aan ons ligt, maken we dat waar.

Voor het zo ver is, is het eerst aan u. U bepaalt op zondag 10 juni wie de kans krijgt om straks het roer in hand te nemen.

Maak de goede keuze. In uw belang, in het belang van meer Wij!

Het volledige verkiezingsprogramma van CD&V vindt u op www.cdenv.be.

U kan het ook opvragen bij onze studiedienst Ceder,

Wetstraat 89, 1040 Brussel of tel. 02.238.38.87.